

Štipendisti Pahernikovih gozdov

V četrtek, 14. decembra 2023, sta na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire potekali predstavitev zbornika Gozdar pred svojim časom: študije Boštjana Anka z odmevi, ki je pred kratkim izšel pri Slovenski Matici, in slavnostna podelitev štipendij Pahernikove ustanove za študijsko leto 2023/24.

Pahernikove štipendije so štipendije, ki jih Pahernikova ustanova že od leta 2011 podeljuje uspešnim, perspektivnim študentom, ki se poleg študija ukvarjajo tudi z drugimi aktivnostmi, ter socialno šibkejšim študentom. Štipendije imajo tudi simboličen pomen, za njihovim izvorom pa se skriva edinstvena zgodba, ki jo je gotovo vredno poznati.

Franjo Pahernik, rojen 1882 v Vuhredu, je bil eden od pionirjev sonaravnega gospodarjenja z gozdovi pri nas. Na Dunaju je pridobil naziv inženirja gozdarstva, nato pa na domačem posestvu kljub močno prisotni nemški šoli začel z malopovršinskim, sonaravnim gospodarjenjem, prav tako je prakticiral naravno obnovo. Zavedal se je pomena slovenskih gozdov, kot razgledan in narodnozaveden človek je deloval na mnogih področjih. Podpiral je šolstvo, različna društva, se udeleževal v politiki, v Vuhredu zgradil prvo elektrarno na vodni pogon, pomagal pri elektrifikaciji, projektiranju cest ...

Ob nacionalizaciji mu je bila 552 ha velika posest odvzeta, njene vrnitve sam ni dočakal. Leta 1992 jo je prejela njegova hči, Vida Ribnikar, ki se je odločila za edinstveno in nadvse plemenito potezo. Ustanovila je Pahernikovo ustanovo, ji prepustila gospodarjenje z gozdovi ter po smrti tudi samo posest, določila pa je, naj se s sredstvi podpira študente gozdarstva in raziskovalno delo te stroke.

Pahernikova ustanova danes nadaljuje to poslanstvo. Izvaja in promovira sonaravno večnamensko gospodarjenje, ohranja spomin na Franja Pahernika, spodbuja raziskovalno dejavnost ter splošni napredek gozdarskih ved. Podeljuje sredstva za raziskovalne naloge, publicistiko, organizacijo delavnic in posvetovanj, izobraževanja in udeležbo na dogodkih v tujini. Svoje zaupanje mlajšim generacijam kaže s podeljevanjem štipen-

dij, namenjenih izključno študentom Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. Želja gospe Ribnikar je bila, da se ne podpira le uspešnih, temveč tudi socialno šibkejših študente, ki lahko s to pomočjo lažje razvijajo svoj potencial. Tako jim dediščina družine Pahernik odpira možnosti, ki jih sicer morda ne bi imeli – možnosti, da rastejo, širijo obzorja, znanja, spoznavajo, doživljajo in se učijo. Hkrati pa so tudi izkaz upanja in zaupanja vanje. Upanja, da bodo gozd spoštovali, ga cenili in vse to tudi delili z drugimi. Zaupanja, da bodo znali z njim ravnati.

V duhu tega je bila sočasna predstavitev zbornika Gozdar pred svojim časom: študije Boštjana Anka z odmevi zelo na mestu. Pogovor z glavnim urednikom zbornika je predstavil Boštjana Anka kot dobrega, vizionarskega človeka z izostrenim čutom za naravo, ki se je zavedal pomena in pomembnosti trajnosti. Slednjo lahko dosežemo le, če vse generacije delujemo skupaj. Mlajša generacija je s podporo Pahernikove ustanove na dobri poti, da se pridruži ljudem, ki bodo trajnostno in s spoštovanjem ravnali z gozdom v prihajajočem času.

Tadeja PEPELNJAK

Slika 1: knjigo Gozdar pred svojim časom: študije Boštjana Anka z odmevi sta predstavila urednik dr. Peter Skoberne in član uredniškega odbora dr. Edvard Kovač (avtor: K. Jarni)

Slika 2: od leta 2011 je bilo podeljenih že več kot 90 štipendij. V letošnji trinajsti generaciji je sedem študentov z vseh stopenj študija. (avtor: K. Jarni)